Förslag till detaljplan för fastigheten Luspen 1:254 m.fl. i Storuman, Storumans kommun, Västerbottens län

Förslag till detaljplan för fastigheten Luspen 1:254 m.fl. i Storuman, Storumans kommun, Västerbottens län, upprättad 2025-11-13.

Planens syfte

Planens syfte är att skapa planmässiga förutsättningar för ett nytt vattenverk samt se över trafiklösningar för både fordon och oskyddade trafikanter. Syftet med detaljplanen är även att möjliggöra byggnation som tar hänsyn till omgivande bebyggelsestruktur och hantering av skyddsåtgärder utifrån översvämningsrisker. Detaljplanen handläggs genom utökat planförfarande enligt 5 kapitlet i plan- och bygglagen.

Samrådets syfte

Samrådets syfte är att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget i ett tidigt skede i detaljplanearbetet. Dialog förs med Länsstyrelsen, andra berörda myndigheter, kända sakägare och boende, föreningar, allmänhet med flera.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Samrådstid har hållits under tiden **1 december 2025 till och med 9 januari 2026.** Förutom att inbjudan till samråd har skickats till kommunala och statliga instanser, berörd sameby samt fastighetsägare enligt fastighetsförteckning har förslag till detaljplan funnits tillgänglig för allmänhet på kommunhuset i Storuman och på kommunens hemsida. En kungörelseannons har publicerats i ortstidningar **den 26 november 2025.**

Under samrådet har totalt 7 yttranden kommit in.

Sammanfattning över inkomna synpunkter

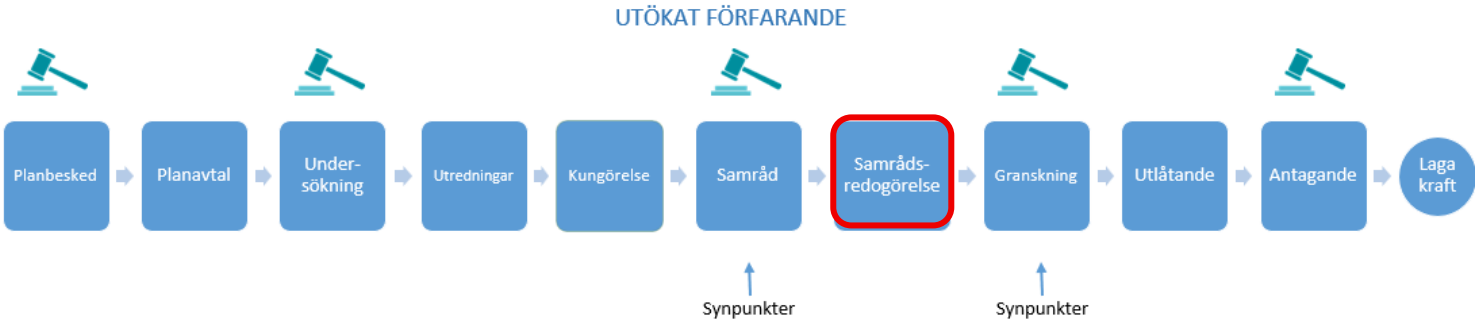
Inkomna synpunkter över planförslaget rör i bl.a. frågor kopplat till översvämning vid dammhaveri, inlösen av allmän platsmark, lägesosäkerhet av fastighetsgränser, krav på område för tillkommande nätstation, hantering av naturvärden.

Ställningstagande

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kommunstyrelse-förvaltningen (tekniska avdelningen) har i en samlad bedömning beslutat att planarbetet för den aktuella fastigheten avbryts utifrån konsekvenser vid ett dammhaveri, se yttrande från Umeälvens Vattenregleringsföretag. Kommunen har valt att inte kommentera övriga inkommande yttranden.

Medverkande

Storumans kommun, miljö och samhällsbyggnadsförvaltning
Planhandläggare Ulrika Kjellsdotter, planerare Ulrik Norgren och förvaltningschef Elin Rutqvist.

Yttranden från statliga myndigheter

1. Länsstyrelsen Västerbotten:

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen
Detaljplaneförslaget bedöms strida mot gällande fördjupad översiktsplan för Storuman/Stensele. Avvikelsen motiveras på ett tydligt sätt och detaljplanen handläggs med utökat planförfarande. Länsstyrelsen bedömer att avvikelsen är inom ramen för vad som kan anses vara acceptabelt.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL
Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Naturmiljö
Enligt utförd naturvärdesinventering ligger större delen av aktuellt planområde inom den avgränsade naturvärdesbiotop som bedöms ha höga naturvärden. Precis som framhålls i underlaget utgör det lövrika grönområdet en särskilt viktig miljö för fåglar. Det är därmed viktigt att avverkning inom området begränsas i största möjliga mån. Man bör även vid framtida anläggningsarbete ta hänsyn till häckningssäsong för att minimera störning.

Inventeringsområdet uppges också ha inslag av särskilt skyddsvärda träd i form av äldre tallar. Det framgår dock inte av inventeringsunderlaget var de skyddsvärda träden står mer exakt, det är därmed svårt att avgöra om något sådant träd berörs av planen. Då det fram till 2003/2004 funnits bostadshus inom det aktuella planområdet bör dock antalet äldre träd som kan beröras vara begränsat. Vad länsstyrelsen kan utläsa rör det sig endast om ett par grövre träd som behöver avverkas. Skulle något av dess träd bedömas som särskilt skyddsvärt kan åtgärden kräva ett samråd enligt 12 kap 6 §.

2. Lantmäteriet:
För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras
(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)
INLÖSEN AV ALLMÄN PLATSMARK
I planförslaget är allmän plats utlagt på område som tillhör annan fastighetsägare än kommunen. Lantmäteriet har inte hittat någon beskrivning om den rätt (enligt 6 kap. 13 § PBL) respektive skyldighet på fastighetsägarens begäran (enligt 14 kap. 14 § PBL) som kommunen har att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap utan stöd av överenskommelse. Det är viktigt att det finns en sådan beskrivning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför.

Delar av planen som bör förbättras
KONTROLLERA FASTIGHETSGRÄNSER AV VIKT FÖR PLANLÄGGNINGEN MED 0,025 METERS LÄGESOSÄKERHET
I planförslaget finns det användnings- eller planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes. Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stomnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

GRUNDKARTA
- Teckenförklaring till grundkartan saknas.
- Angivelse om koordinatsystem i plan respektive höjd saknas.
- Det krävs minst två koordinatkryss i öst-västlig riktning och två i nord-sydlig riktning för att med säkerhet kunna georeferera den juridiskt gällande plankartan.

3. Trafikverket:
Syfte och bakgrund:
Planens syfte är att skapa planmässiga förutsättningar för ett nytt vattenverk samt se över trafiklösningar för både fordon och oskyddade trafikanter. Det aktuella området är planlagt sedan mitten av 1940-talet som ”område avsett för järnvägstrafik”. Den aktuella fastigheten Luspen 1:254 avstyckades 1984 för bostadsändamål.
Inlandsbanan och bangården i Storuman gränsar till den aktuella fastigheten. Angöring till fastigheten kommer att ske via Lokgatan. Avståndet från närmaste spår (mitt) fram till plangräns uppges vara ca 37 meter.

Yttrande:
Trafikverket har inga direkta synpunkter på detaljplanen. Den planerade verksamheten är inte störningskänslig, och den här typen av verksamhet borde inte ge upphov till

spårspring. Verksamheter av denna art brukar också ofta vara försedda med stängsel runt om.
Inlandsbanan AB bör dock informeras och ges möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget, då det är de som är infrastrukturförvaltare av Inlandsbanan.

Yttrande från kommunala myndigheter och bolag

4. Storumans kommun, Kommunstyrelsen:
Kommunstyrelsen har inga synpunkter på förslaget.

Yttrande från företag

5. Skanova (Telia Company) AB:
Skanova har inget att erinra mot detaljplanen. Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.
Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

6. Vattenfall Eldistribution AB:
Vattenfall Eldistribution AB har elnätanläggningar i område för rubricerat ärende i form av 22 kV markkablar utanför planområdet. Vattenfall Eldistribution AB:s bedömning är att rubricerat ärende inte påverkar våra befintliga elnätanläggningar. Möjligen kan detaljplanen innebära att en ny nätstation behövas för vattenverket.

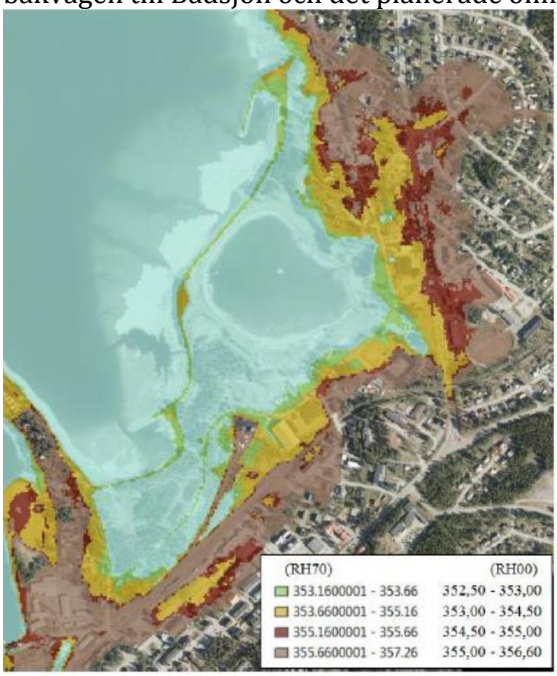
Ny detaljplan nätstation
Vattenfall Eldistribution yrkar på ett E-område om storlek 10 x 10 meter, för tillkommande nätstationer. Inom E-området vill Vattenfall Eldistribution ha minst 2 meter till annan teknisk anläggning. Minsta avstånd till byggnad och brännbart material ska vara minst 5 meter.
Om situationen kräver att E-områdets storlek är mindre det möjligt om E-områdets närområde regleras med prickmark inom kvartersmark, alternativt allmän platsmark.

7. Umeälvens Vattenregleringsföretag:
Med anledning av Storuman kommuns förslag till detaljplan för fastigheten Storuman Luspen 1:254 i Storuman kommun ger Umeälvens Vattenregleringsföretag (UVF) följande synpunkter.

Inledningsvis vill UVF förtydliga att de dämnings- och sänkningsgränser som gäller för årsregleringen av sjön Storuman är angivet i höjdsystemet RH00. UVF har förstått att kommunen i detaljplanehandlingarna har angett höjder i höjdsystemet RH2000.
UVF har tillstånd till årsreglering av sjön Storuman där dämningsgränsen är + 352 m (RH00). UVF har även överdämningsrätt som innebär att dämningsgränsen får överskridas med 10 cm under vissa förhållanden.

Förslaget till detaljplan omfattar förutom fastigheten Storuman Luspen 1:254 även del av UVF:s fastighet Storuman Luspen 1:126. Planområdet ligger bakom UVF:s invallningsdamm (dammsäkerhetsklass B) och delvis inom invallningsområdet. Runt Badsjön har UVF flera dränageledningar och vatten pumpas ständigt från området för att hålla det torrlagt. Om invallningsdammen skulle brista, drabbas av ett större läckage eller om pumparna skulle sluta fungera skulle området helt eller delvis riskera att översvämmas. Ett dammhaveri skulle, förutom ekonomiska konsekvenser för UVF, även kunna innebära konsekvenser för den samhällsviktiga verksamheten vattenförsörjning för Storuman kommuns invånare.

Figuren nedan visar ungefärliga konsekvenser av ett dammhaveri. Som kan ses i figuren är nivåerna sydväst om invallningen i Badsjön lägre än dammkrönet. Redan vid ca 352,50 m (RH00) kommer vatten att kunna överströmma i detta område och ledas bakvägen till Badsjön och det planerade området för det nya vattenverket.

Figur 13 Karta samt nivåer vid invallningsdammen i Badsjön. Sydväst om invallningsdamen är nivån lägre än krönnivån för invallningsdammen.

Mot bakgrund av ovanstående anser UVF att platsen är mycket olämplig för anläggande av samhällsviktig verksamhet och förslaget till detaljplan torde inte vara förenligt med kommunens fördjupade översiktsplan som anger att byggnader inte får anläggas på lägre nivå än 100 centimeter över sjöns högsta dämningsgräns.

Kommunens kommentar:
<u>Höjdsystem och dämnings- och sänkningsgränser för Storumansjön</u>
Skillnaden mellan höjdsystem RH00 (1900-talet) till RH70 (1951-1967) vid Storuman samhälle är +66 centimeter och mellan RH70 och RH2000 är det +26 centimeter, vilket betyder en skillnad på totalt +92 centimeter Det innebär att högsta

dämningsgräns omvandlat till RH2000 är +352,96 meter över havet (möh). FÖP anger att byggnader inte får anläggas på lägre nivå än 100 centimeter över sjöns högsta dämningsgräns, alltså +353,96 möh (RH2000).

UVF bedömer att planområdet redan vid +353,46 möh (RH2000) kan bli berört då vatten kan ledas bakvägen till Badsjön och det planerade området för det nya vattenverket.

<u>Bedömning av konsekvenser</u>
Kommunen har begärt att få förtydliganden från UVF för att ta rätt beslut och slutsatsen är att för att klara översvämningsriskerna på den specifika platsen och de förhållanden som UVF beskriver ***bedöms marken inte är lämplig för byggnation av en så samhällsviktig byggnad.*** *I samråd med tekniska avdelningen avbryts planarbetet.*